

Posudek oponenta diplomové práce

Studentka	Maria Rechnerová
Název práce:	Téma orientace v krajině na 1. stupni ZŠ s využitím terénní výuky
Vedoucí:	Ing. Michaela Dvořáková, Ph.D.
Oponent¹:	Mgr. Zbyněk Zicha, Ph.D.

V souladu s názvem své diplomové práce se Maria Rechnerová zabývá otázkou orientace v žáků 1. stupně v krajině, přičemž vlastním jádrem jejího zkoumání ji právě problematika rozvoje mapových dovedností žáků; cílem (a klíčovým vyústěním) autorčina úsilí je vypracování konkrétních návrhů výuky. Předností práce je, že tyto návrhy zvládla diplomantka také zrealizovat a vyhodnotit. Součástí práce je stručný přílohový materiál.

Po formální stránce diplomová práce celkově vyhovuje požadavkům kladeným na tento typ prací. Textu nechybí žádný z podstatných prvků diplomové práce. Záměr práce je srozumitelně formulován, zvolené téma je zpracováváno se snahou o systematickosti a komplexnost, struktura práce je pochopitelná, cíl naplněn.

Práce působí v celku konsistentně, kvalitě jejího formální zpracování by dle mého soudu prospělo např. očíslování kapitol (a zřehlednění vertikální skladby práce), bohatší uvedení bibliografických údajů u elektronických zdrojů v poznámce pod čarou a důslednější práce s obrázky (číslování a její seznam) – zde je však třeba podotknout, že se jedná o nedostatky opravdu formální, jež nemají vliv na dohledání zdrojů či celkovou percepci práce, jež je bohatě doplněna vhodnými obrázky. V závěrečném přehledu jsou zdroje citovány dle normy.

Po obsahové stránce představuje posuzovaná práce sympatický počín snažící se představit nové možnosti rozvoje žakovských dovedností pracovat s mapou a porozumět krajině. Ve zpracování tematiky můžeme rozpoznat snahu diplomantky zpracovávat zvolené téma komplexně, tedy ošetřit teoretický oborový i didaktický kontext; a z těchto kontextů vyjít též při vypracování návrhů výuky. Při celkovém pohledu na posuzovanou práci je však zřejmé (a to ve shodě s jejím záměrem), že těžiště práce spočívá v přípravě na výuku a formulování návrhů didaktických aktivit.

Diplomantce se dle mého mínění podařilo prokázat své porozumění teoretické oblasti dané problematiky a představit smysluplné návrhy výuky podporující rozvoj žakovským mapových dovedností. Osobně si dokáží představit vyšší míru teoretického rozpracování teoretické reflexe a možná odborněji podané předložené návrhy didaktických aktivit, nicméně zaujmu-li hledisko svázané více se

pedagogickou praxí, dokáží si představit, že použitý způsob podání tematiky může být čtenářsky přívětivý pro praktikující pedagogy, zvláště jsou-li v této práci představovány postupy, jež nejsou do výuky běžně zařazovány a jež mají potenciál prolamovat zdi výukových formalismů ve prospěch didaktických inovací. Bylo by zajímavé danou tematiku rozvinout ještě o něco více mezioborově, například zohlednit estetický rozměr krajiny a mapy apod.

Autorce posuzované diplomové práce se podařilo naplnit původně stanovený záměr, prokázat své porozumění problematice a též její schopnost uvádět návrhy do praxe. Velmi oceňuji autorčinu snahu překračovat hranice ustálené výuky a objevovat příležitosti pro komplexnější a tvůrčí vyučování.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

Na s. 69 zmiňujete Vaši zkušenost s návštěvou Galerie B. R. v Lounech a s interaktivními instalacemi utváření krajiny. V návaznosti na Vaše představení zmíněné instalace bych si Vám dovilil položit dvě otázky:

1. Protože se jednalo o instalaci uplatňující jak dotykovou pomůcku, tak digitální technologii, zajímalo by mne, jaký potenciál pro výuku mapových dovedností nacházíte v rozvoji digitálních technologií? Jaké digitální nástroje (vhodné též pro distanční výuku) byste doporučila a které jste ve své práci nezmínila? (Nemusí být vázáno na 1. stupeň.
2. Lounská galerie se po nějakou dobu věnuje projektům úzce svázaným s přírodní a kulturní dimenzí krajiny (např. landart, pocitová mapa města atd.). To mě vede k otázce, zda považujete za smysluplné propojovat ve výuce téma orientace v krajině a s tématem estetického působení krajiny.

Ve Slaném 31. 8. 2022

.....
Zbyněk Zicha